

de Boskrant, onmisbaar voor elke bosliefhebber

DE BOSKRANT

VU: BART MUYS – Geraardsbergsesteenweg 267, 9090 Gontrode (Melle)
tel. 09-264 90 50 – fax 09-264 90 92 – info@vbv.be

verschijnt 5 x per jaar: feb-april-juni-sept-dec
36ste jaargang nr 3

2006
juni

WERKTEN MEE AAN DIT NUMMER

Moïra Heyn, Julie Poppe, Beatrijs Van der Aa,
Peter Van Gossum, Lotte Van Nevel.

EINDREDACTIE

Lotte Van Nevel, Geert Van Kerckhove.

ARTIKELS EN BERICHTEN

Artikels en berichten kunnen steeds
toegezonden worden naar het adres van
de VBV. Zij zullen voor publicatie aan
de redactieraad worden voorgelegd.
Gedeeltelijke of gehele overname is steeds
toegelaten mits bronvermelding.

BIJDRAGE

Lidgeld + Boskrant: € 15,00

Lidgeld + Boskrant + Bosrevue: € 25,00

Lidgeld student (Boskrant): € 10,00

Lidgeld student (Boskrant + Bosrevue):

€ 18,00

Te storten op rekening 448-3605351-56
met vermelding 'Lidgeld vbv 2005'

VORMGEVING

Magelaan, Gent

DRUKWERK

Druk in de Weer, Gent

Gedrukt op chloorvrij gebleekt kringlooppapier

FOTO VOORPAGINA

Duinbos in De Haan

© Peter Van Gossum

OPENINGSUREN VBV-SECRETARIAAT EN DOCUMENTATIECENTRUM

Van maandag t.e.m. vrijdag
doorlopend van 9 tot 16 uur.

Inhoud

1	EDITO
2	VBV-35JAAR
4	VBV-ACTIEF
4	WG Recreatie
5	WG Tropisch Bos en Pro Silva
6	Het bos door andere ogen bekeken
8	WANDELEN EN FIETSEN
	Een bos aan zee?
11	VBV-ACTIEF
	Wandeling Liedekerkebos
12	DE BOOMHUT
	Speelzones in bossen
14	BOSINFO
	Een zaadjaar voor beuk en eik?
16	VBV-ACTIEF
16	Week van het Bos 2006

De door U meegedeelde en op het verzendetiket afgedrukte
persoonsgegevens, werden opgeslagen in een bestand dat beheerd
wordt door onze vereniging. Ze worden uitsluitend gebruikt voor
verzending van onze tijdschriften, documentatie en informatie
m.b.t. onze vereniging. U heeft recht op inzage van uw persoonlijke
gegevens en kunt hiervan altijd verbetering vragen. Bij het openbaar
register kan altijd aanvullende informatie worden bekomen.
Wet van 8/12/92 ter bescherming van de persoonlijke levenssfeer.

Ledentijdschrift van 'Vereniging voor Bos in Vlaanderen' vzw
Geraardsbergsesteenweg 267, 9090 Gontrode
tel. 09-264 90 50 ▲ fax 09-264 90 92
info@vbv.be ▲ www.vbv.be ▲ ISSN 0773 137 X

35 jaar VBV... dat is feesten!

Beste bosliefhhebber,

U hebt het ongetwijfeld al vernomen: dit jaar bestaat onze vereniging 'VBV' 35 jaar. En dat gaan we vieren met een feestje. En wel een heel speciaal feestje, eentje dat 35 uur zal duren. U leest er alles over verder in deze Boskrant, maar dat u nu reeds het weekend van 26 en 27 augustus moet aankruisen in uw agenda is duidelijk.

Maar we doen dit jaar veel meer dan alleen een feestje bouwen. Kijk maar naar VBV-participatie bij de Kom Op Tegen Kanker-bossen en de Vredesbossen. Er waren de CO₂-bos aanplantingen in Limburg, een Pro Silva meerdaagse naar Frankrijk, de opmaak van een kleuterspel, ... kortom, het voorjaar zat lekker vol.

En er staat nog veel meer op stapel dit jaar: er is een nieuwe zomertour van Film in het Bos i.s.m. de Gezinsbond en Nuon, er is de Week van het Bos in het najaar, er komen nog zomer- en herfstexcursies, én er zijn gemeenteraadsverkiezingen. Dat laatste is voor onze Werkgroep Beleid de kapstok om het bos(beleid) op de politieke agenda te plaatsen. Samen met het Bossennetwerk zal VBV in aanloop van de verkiezingen een politieke enquête verspreiden naar politieke partijen op provinciaal niveau, de 13 centrumsteden en de gemeenten waar onze partners van het Bossennetwerk actief zijn.

Dit maar om u, VBV-lid, aan te tonen dat we niet stil zitten. VBV bloeit en groeit, en werkt elke dag verder aan de bescherming en de uitbreiding van het bos in Vlaanderen en de tropen. Maar eerst mag op 26 en 27 augustus even de riem er af, en gaan we feest vieren in het Meerdaalwoud.

Tot dan!

Geert Van Kerckhove,
Hoofdredacteur Boskrant

De Vereniging voor Bos in Vlaanderen vzw (VBV) blaast dit jaar 35 kaarsjes uit!

VBV staat al 35 jaar garant voor de bescherming van bedreigde bossen en voor meer bos in Vlaanderen. In de afgelopen 35jaar hebben we al heel wat bereikt: de idee van speelbossen en stadsbossen in Vlaanderen startte bij VBV, de problematiek van de zonevreemde bossen staat dankzij VBV op de politieke agenda, de Week van het Bos werd in onze schoot opgericht, ... en nog zoveel meer. Dit verdient een verjaardagsfeest!

Voor VBV is het bos voor iedereen, maar speciaal voor dit feest reserveren we op 26 en 27 augustus Meerdaalwoud voor onze duizenden leden en sympathisanten. Het wordt een feest voor jong en oud, én voor alle enthousiaste mensen die het bos een warm hart toedragen en waar VBV tijdens al die jaren steeds op kon rekenen.

Het VBV-feest zal 35 uur duren met tal van activiteiten in het prachtige Meerdaalwoud. Centraal staat de blokhut in de buurt van 'De Kluis'. Rond deze blokhut gaan tal van activiteiten door; voor ieder wat wils. Snuister gerust eens door het programma!

U kunt langskomen wanneer u wil. We starten op zaterdagochtend 26 augustus om 6u en sluiten pas zondag 27 augustus af om 17u. Het merendeel van deze activiteiten zijn gratis, maar om praktische redenen vragen wij wel voor bepaalde onderdelen in te schrijven. Op een heus bosfeest kan een BBQ niet ontbreken. Onze prijzen zijn zeer democratisch, maar tijdig inschrijven en vooraf betalen is de boodschap!

VBV-feest: hoe en waar?

- ▶ In Meerdaalwoud (aan VVKSM De Kluis in Sint-Joris-Weert)
 - ▶ Vanaf zaterdag 26/8 om 6u 's ochtends t.e.m. zondagavond 27/8 om 17u
 - ▶ Inschrijven en vooraf betalen voor:
 - ontbijt zaterdagochtend 26/8 (2 €)
 - BBQ zaterdagavond 26/8 (volwassenen: 12 €; kinderen tot 10 jaar: 5 €; vermeld vegetariër)
 - Mountainbike tocht (gratis)
 - Film in het bos 'Het Levende Bos' zaterdagavond 26/8 (gezin: 5 €; individueel: 2 €; vbv-leden: gratis)
 - Film in het bos 'King Kong – originele versie' zaterdagnacht 26/8 (gratis)
 - Brunch zondag (volwassenen: 8 €; kinderen tot 10 jaar: 4 €)
- Alle andere activiteiten zijn gratis!
- ▶ Inschrijven kan tot 15 augustus met een mailtje naar vbvledendag@vbv.be of via onze website www.vbv.be en doorklikken naar VBV-ledendag
 - ▶ Inschrijvingen zijn pas definitief na betaling via volgend rekeningnummer: 448-3605351-56 op naam van Vereniging voor Bos in Vlaanderen. Melding bij de betaling 'deelname VBV-35 uur feestdag'

PROGRAMMA

ZATERDAG 26/8		
6u	Start ochtendwandeling	Thema: vroege vogels en vogelgeluiden (ism Vrienden van Meerdaalwoud)
9u - 10u	Ontbijt	Verzorgd door VBV
10u30	Start mountainbiketocht mét picknick	Picknick zelf mee te brengen
	Start kaboutertocht	
	Start geleide volwassen wandeling	Ism Vrienden van Meerdaalwoud
LUNCH	Lunchpakketten moeten zelf worden meegebracht	
14u - 17u	Voor de kinderen zijn er doorlopend: - bosspelen in en rond speelzone - schminkstand - bosfee-verhalen - kindervandelingen	
	Voor de volwassenen zijn er de Highlandgames: - hout klieven - nagelen - boomstam gooien - houtige spelen - ...	
15u	Start geleide volwassen wandeling	Ism Vrienden van Meerdaalwoud
18u - 20u	BBQ verzorgd door VBV	
19u30	Start film in het bos – deel 1 'Het levende bos'	Thema: voor gezinnen met kinderen
22u	Start avondwandeling	Thema: vleermuizen met batdetector
24u	Start film in het bos – deel 2 'King Kong' (originele versie)	Thema: voor volwassenen
2u	Kampvuur tot in de vroege uurtjes	

ZONDAG 27/8		
11u	Brunch met aperitiefconcert met muziekgroepje	
13u	In de sofa: gesprekken met oud-VBVERS	Een terugblik op 35 jaar VBV
14u	Start kindervandeling	
	Start geleide volwassen wandeling	Ism Vrienden van Meerdaalwoud
16u55	Slotakkoord van de VBV-dag	

THABORBERG

Thaborberg is nog een prachtig groen eiland, nabij de stadsrand van Brussel. Het is een klein bebost brongebied met een typische voorjaarsflora van daslook, gevlekte aronskelk, boshyacint, bosanemoon en speenkruid. Maar de Thaborberg is ook de woonplaats van heks Lien.

Deze sympathieke heks gidste ons op 30 april door haar domein. Vermits mei naderde, lag her en der een (paas)ei verstopt. Ze vertelde

over het ontstaan van de berg, over de verfoei-de halsbandparkiet, over de talrijke bronnen en over haar lievingsslaapboom, de grauwe abeel. Bij een mooie grauwe abeel liet ze ons ook van het bos proeven, toostjes met daslook en hondsdrاف: een ware lekkernij.

Daarna nodigden de ouders van Lien ons nog uit op taart en koffie, een waardige afsluiter van een toffe wandeling. Zij die afwezig waren, hebben echt iets gemist.

KOKEN MET BOSPRODUCTEN

Dinsdag 9 mei daagden 15 mensen op voor een avondje koken met bosproducten, een organisatie van de Werkgroep Recreatie. Lesgeefster Adelheid Meerschaut toverde de keuken van VBV in Gontrode om in een gezellig kruidenlabyrint. Een paar uur lang werd de ene geurige en kruidige lekkernij na de andere klaargemaakt: alcoholvrij aperitief met vlierbloesem, brandnetelsoep, pesto, een kruidige groenteschotel, gerechten met nootjes, bloemetjes, thee van berkeblaadjes en kamille, ... Niet alleen onze magen werden verwend, alle gerechten waren een streling voor het oog. Tussendoor werden allerlei bijzonderheden over de planten en gerechtjes verteld. Een bijzonder sfeervolle avond, die ons nu al doet watertanden voor de najaarsversie van dit kookinitiatief!

© VBV

ZOMEREXCURSIE WERKGROEP PRO SILVA

Voor de traditionele zomerexcursie zoekt de Werkgroep Pro Silva een gekend bos-oord op, namelijk het Zoniënwoud. In de jaren 1990 kende ook deze regio de fameuze stormen, waarbij in het majestueuze bos heel wat 'kathedraalbomen' tegen de vlakten gingen. De ravage was zo enorm dat het opnieuw inplanten van de grote openingen niet kon volgen. Daardoor kunnen we nu zien wat er gebeurt wanneer windvalgaten al dan niet ingeplant worden, en tevens wat het effect is van de ligging in het bos op de verjonging. Aan de hand van sprekende voorbeelden zullen we hierover van gedachte wisselen tijdens de excursie.

Praktisch

De excursie vindt plaats op vrijdag 7 juli 2006 van 9 tot 16.30u. Verzamelen op de parking van de Middenhut – St-Michielsdreef (kruising Waterlose steenweg en de Zoniënwoudlaan te St-Genesius-Rode) om 8.45u voorzien van een picknick. Inschrijven kan bij bert.geysels@vbv.be of via 09 264 90 54. U ontvangt de praktische details dan in de week voor de excursie.

DE SPONSORTOCHT VAN WERKGROEP TROPISCH BOS

Zondag 28 mei jl. namen een dertigtal enthousiaste en moedige VBV-sympathisanten deel aan de Omloop van Kluisbergen. Er was voor elk wat wils: families konden 7 km stappen, en de strafsten onder ons kozen voor de 50 km. En het was een voltreffer, met vermoeide benen, maar zeer tevreden gezichten tot gevolg. (Misschien dat de Affligem-controlepost, vlak voor de finish, daar ook voor iets tussen zat) Maar we hielden het toch vooral op het mooie weer, en op de ronduit prachtige omgeving.

Daarnaast had deze wandeltocht nog een functie. Vele stappers lieten zich immers sponsoren voor de afgelegde kilometers ten voordele van een project rond FSC-hout in de Chiquitania streek (Oost-Bolivië). De Werkgroep Tropisch Bos steunt dit mooi project en

stuurt dan ook nog graag deze bedanking naar de VBV-deelnemers van de wandeltocht. Met de verzamelde centjes kunnen de mensen ter plaatse fantastisch mooie dingen maken met FSC-hout, dus duurzaam geproduceerd. Een inkomen creëren zonder de natuur te vernietigen, en daar gaan we toch voor daar in de tropen?

Spreek we volgend jaar weer af, zelfde plaats, zelfde tijd?

Het bos door andere ogen bekeken

In Dochamps, hartje Ardennen, kan je het bos (her)ontdekken in Parc Chlorophyl. Een afwisselende, interactieve tentoonstelling daagt je uit het boscosysteem op een andere manier te bekijken en te ervaren. Op kindermaat gemaakt, maar evenzeer leuk voor volwassenen. Een verslagje van onze correspondenten Moïra, Julie, Toon en Aurélie.

© VBV

Stap de boswereld binnen, een land vol verscheidenheid.

Een wandeling door het bos is nooit tweemaal hetzelfde. Altijd weet het bos ons te verrassen met iets nieuws, iets anders. Zet je zintuigen op scherp, laat de bosgrond door je vingers glippen, snuif de typische geur op, ... en wie goed kijkt, kan veel zien. Een opstelling doet je stilstaan bij de totaal verschillende wereld van een boomkruin t.o.v. het strooiseldek op de grond waar

ontbinding voor nieuw leven zorgt. Verderop brengt een hoge wandelbrug je tussen de toppen van de bomen.

Een boom is een heuse fabriek die draait op de energie van het licht. Achter machineraderen ontdek je de werking van zijn onderdelen. Terwijl reuze-vergrootglazen je doen inzoomen op microscopisch krioelend leven, wordt

© VBV

gaandeweg je blik verruimd tot het grotere geheel van dat wonderbaarlijke bosecosysteem. Plaats jezelf eens op de top van de voedselpiramide of meet je met allerlei dieren die olympisch kampioen zijn in verschillende categorieën: verspringen, gewichtheffen, onfeilbaar zichtvermogen over grote afstanden,...

© VBV

Maar ook de mens heeft het bos nodig om te leven. Langs een hindernissenparcours leer je de verschillende producten en functies die bossen leveren aan de mens. Indiaanse rebusen waarschuwen ons voor de onherroepelijke aantasting van het bos die de mens veroorzaakt, ondanks zijn nietigheid als eendagsvlieg t.o.v. een uitgezette tijdslijn. Vergelijk het voorkomen van de mensensoort eens met de geologische ontstaansgeschiedenis van de aarde of plaats je eigen leven in de jaarringen van een eeuwenoude eik.

© VBV

Voldaan praten we nog even na bij een Ardense trappist. Het bos is misschien minder dan in de middeleeuwen decor voor vele sprookjes en legendes, het is nog steeds een natuurlijk amfitheater waar mensen komen genieten.

Een bos aan zee?

PETER VAN GOSSUM

Wandelen in een bos aan zee? Dat kan in de Duinbossen van De Haan-Wenduine. Dit boscomplex is 157 ha groot en hoofdzakelijk samengesteld uit Oostenrijkse en Corsicaanse dennen, maar ook uit gewone esdoorn en witte abeel. Een duinbos met loofbomen is een vrij uniek gegeven voor onze kust en zelfs voor de ganse Atlantische kust. Dit is vooral een gevolg van de heersende zeewind, bomen krijgen hierdoor allerlei bijzondere vormen.

Het Duinbos werd vanaf 1921 door het toenmalige bestuur van Waters en Bossen (thans Agentschap voor Natuur en Bos) aangeplant omwille van zijn schermfunctie. Het bos moest verhinderen dat de landbouwgronden, die onmiddellijk achter de duinen gelegen waren, onder het zand bedolven zouden worden. Daarnaast heeft het bos ook een ecologische en toeristisch-recreatieve functie. Bij minder goed weer vormen ze een aangenaam alternatief voor de vele toeristen die aan zee verblijven. Daarom werd in het bos trouwens een net van geasfalteerde en verharde wandelpaden aangelegd. Onze 4 km lange tocht is langs één van deze wegen uitgestippeld.

We starten onze wandeling aan de tramhalte De Haan-Waterkasteellaan en duiken meteen het Duinbos in. Langs de wandelroute treffen we een verscheidenheid van boomsoorten en struiken aan. De structuur van het bos wordt in grote mate bepaald door de onmiddellijke nabijheid van de zeeboomgrens. Binnen een zone van 500 meter, te rekenen vanaf de hoogwaterlijn, is het zoutgehalte in de lucht

© Peter Van Gossium

***Meidoorn in combinatie met wollige sneeuwbal
(en dat bij deze temperaturen)***

zo hoog dat er alleen maar resistente grassen (zoals helm- en roodzwenkgras), kruiden en struiken kunnen overleven. Pas buiten die zone treft men loofbomen aan als Canadese populier, witte abeel, meidoorn, gewone esdoorn, vlier, zomereik, es, zwarte els, paardekastanje en nog veel meer.

© Peter Van Gossum

We volgen steeds het verhard pad rechtdoor en na ongeveer 800 m wandelen, komen we aan een militair domein, een NATO-radio-centrum dat de scheepvaartbewegingen op de Noordzee observeert. Langs een partij mooie dennen bereiken we de ‘Zwarte kiezel’, de enige autoweg die het bos doorkruist en de Nieuwe rijksweg met de Drift verbindt.

We kruisen de weg en vervolgen onze wandeling op een verhoogde berm (het GR-pad, witrode aanduiding), die vroeger dienst deed als een soort waterkeringsmuur voor de vloeivelden tussen Wenduine en De Haan. Op het einde van de 19de eeuw werd hier de schrale zandbodem verbeterd door toevoeging van slib en mest. De mest was afkomstig van Blankenberge via een rioolnet. Dankzij deze

bemesting konden de keuterboertjes in de duinen wat groenten kweken en ‘Dunepatatjes’ oogsten. Momenteel is de Zandpanne door Natuurpunt vzw ingericht als natuurreserveaat, waar een zeer gevarieerd aanbod van zeldzame planten voorkomt zoals zeewinde, blauwe zeedistel en bokkenorchis. Het reserveaat is niet vrij toegankelijk.

De verhoogde berm mondt uit in een soort brede brandgang, de Congolaan. Dit is een gedeelte van de ‘Grand chemin de communication entre Blankenberge et Ostende’, de oude baan Blankenberge-Oostende. Het oude tracé is nog gedeeltelijk bewaard en ingericht als een van elkaar gescheiden ruiter- en wandelpad. We volgen dit tracé naar rechts en na 500 m verlaten we dit tracé en volgen opnieuw de

asfaltweg, nog steeds aangeduid door de wit-rode GR tekens. Aan een kruipwilg verlaat het GR-pad het bos. Wij wandelen echter recht-door op het asfaltpad richting Wenduine.

We verlaten het bos en zien achter de tram-halte de Hubertmolen. Hier kunnen we de kusttram terugnemen of naar de molen wan-

delen, en daar de duinen intrekken om de op één na hoogste duintop van onze kust (32 m) te beklimmen. We dalen de duinen af en bereiken de zeedijk. We kunnen dan vanaf hier de terugweg langs het strand van De Haan afleggen.

Start

tramhalte De Haan Waterkasteellaan

Einde

tramhalte Wenduine Molen

Alternatief: na deze wandeling langs de kust terugwandelen naar De Haan

Bereikbaarheid

Auto: E40 richting Brugge afrit De Haan-Bredene-Jabbeke, daarna de N377 (expressweg) tot de kruising met N9, hier rechtdoor de Vijfwegestraat naar Vlissegem, daarna Warvinge volgen, daarna links (Grote straat) en rechts (Duinenweg). Op het einde van deze weg kom je aan het vertrekpunt.
Openbaar Vervoer: trein tot Oostende of Blankenbergem en daarna de kust-tram.

Voor wie door de bomen het bos niet meer ziet bij verzekeren, lenen of beleggen.

Kantoren: Meerhem 149 a – 9000 Gent | Potegemstraat 17/5 – 8790 Waregem

Desselgemsestraat 1B/001 – 8710 Ooigem | Meulebekestraat 6 – 8740 Pittem

Tel. 056/66 63 49 – Fax 056/66 30 92 – patrick@coverbel.be – www.coverbel.be

Coverbel is onafhankelijk verzekeringsmakelaar & gemandateerd agent bij Eural Spaarbank. CBFA: 47273

Infowandeling en consultatie beheerplan Liedekerke-Hertigembos: uw mening telt

De voorbije maanden werd een beheerplan uitgewerkt voor het domeinbos Liedekerke- en Hertigembos, en bijkomend een visie op de omliggende terreinen. Het ontwerp van dit beheerplan is vanaf eind juni 2006 ter consultatie beschikbaar op de gemeentebesturen van Liedekerke en Ternat, en bij de houtvesterij Groenendaal.

Op zaterdag 1 juli wordt over dit beheerplan bovendien een infowandeling gehouden. We geven u er graag meer uitleg over de toekomst van het Liedekerke- en Hertigembos, welke richting het beheer zal uitgaan in de komende 20 jaar, en hoe zich dat concreet zal vertalen op vlak van natuur, voor de bosbezoeker en voor het landschap.

We nemen er graag, samen met u, de tijd voor. Dit alles natuurlijk in een gezond decor: het bos!

Afspraak dus op zaterdag, 1 juli, om 14u00 aan de parking van de hoofdingang van Liedekerkebos (Ed. Schelfhoutstraat – Gravenbosstraat).

Initiatiefnemer en inzage van het ontwerp beheerplan

Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap

Agentschap voor Natuur en Bos

Houtvesterij Groenendaal

Houtvester Patrick Huvenne

Brusselsesteenweg 700, 3090 Overijse

Tel. 02 658 03 30 – Fax 02 657 65 13

E-mail:

houtvesterij.groenendaal@lin.vlaanderen.be

www.bosengroen.be

(tijdens de kantooruren, na afspraak)

Inzage van het ontwerp beheerplan

Gemeente Liedekerke –

Milieudienst

Opperstraat 31, Liedekerke

Openingsuren:

- ▶ maandag t.e.m. vrijdag:
9u00 – 12u00
- ▶ woensdag:
14u00 – 16u00
- ▶ donderdag:
18u00 – 20u00

Gemeente Ternat – Milieudienst

Gemeentehuisstraat 21, Ternat

Openingsuren:

- ▶ maandag t.e.m. vrijdag: 8u30 – 12u00
- ▶ donderdag: 18u00 – 20u00

Het ontwerp beheerplan is ook te consulteren

via de webpagina van Aeolus bvba:

www.aeolus-milieu.be.

Uitvoerders van het beheerplan

Aeolus bvba

Kris De Coster

Vroentestraat 2, 3290 Diest

Tel. 013 35 55 70 – Fax 013 55 69 48

E-mail: bos@aeolus-milieu.be

www.aeolus-milieu.be

Vereniging voor bos in Vlaanderen vzw

Bert De Somviele

Geraardsbergse Steenweg 267

9090 Gontrode

Tel. 09 264 90 49 – Fax 09 264 90 92

E-mail: bert.desomviele@vbv.be

www.vbv.be

De boomhut

Speelzones in bossen

Wat & Waarom?

Vind jij het ook zo leuk om in het bos te spelen? Om kampen te bouwen, je lekker te verstoppen in de struiken, in de bomen te klimmen en geheime gangen te ontdekken? Dan liggen de speelzones te wachten op jou!

Een speelzone is een stuk van het bos waarin je overal vrij mag spelen.

Speelzones worden afgebakend omdat je in de rest van het bos enkel op de paden mag lopen. Onze bossen zouden toch erg beschadigd worden als alle mensen zomaar overal in het bos zouden wandelen, sporten en spelen. Denk je niet?

Maar in een speelbos mag je zoveel spelen als je wilt. Je moet er enkel op letten dat je afval terug meeneemt. En natuurlijk mag je de bomen niet beschadigen en geen vuur maken, want dat is gevaarlijk.

Een speelzone kan je gemakkelijk herkennen aan dit bordje:

Daarbij staat ook altijd een informatiebordje waarop de regels duidelijk staan uitgelegd.

Hoe ziet een speelzone eruit?

De natuur is echt fantastisch om in te spelen. In een speelzone liggen dikke stammen om op te klauteren en takken om kampen mee te bouwen. Dicht struikgewas,

open stukken en wat hoogteverschillen zijn ideaal om verstoppertje te spelen. Er kunnen ook sluipgangen zijn, een houten totempaal, een schuilhut, een reuzegrote mikado en ga zo maar door. In een speelbos komen dus geen toestellen zoals op een speeltuin, maar speel je met de natuurlijke materialen.

En als je van al dat ravotten honger hebt gekregen, geen nood: van de struiken met noten en bessen kan je zoveel plukken als je wilt!

Een voorbeeld

In het Meerdaalwoud (nabij Leuven) woont er een draak en kronkelt er een slang... Een echte evenwichtskunstenaar loopt van het puntje van de staart tot de kop van de slang!

Of hoorde ik daar een xylofoon in het bos?

Meer info?

www.bosspel.be of www.vbv.be/spelzones/

Een zaadjaar voor eik en beuk?

BEATRIJS VAN DER AA

Al jaren trachten bosbouwers zo vroeg mogelijk te voorspellen of er een zaadjaar voor eik of beuk aankomt. Dan kunnen ze daarmee rekening houden bij het bosbeheer. Een vraag die sommigen onder hen dan ook bezighoudt, is of er bloei was dit jaar? Mogen we eikels en beukennotjes verwachten? Hoewel het nog erg vroeg is om hierover al uitspraken te doen, zullen we er ons toch aan wagen.

De beuk is een windbestuiver die bloeit met aparte mannelijke en vrouwelijke katjes. De mannelijke katjes zijn gesteeld en hangend, en geven het stuifmeel. De vrouwelijke katjes zijn minder goed zichtbaar en bevinden zich per twee in rechtstaande gesteelde hoofdjes op dezelfde planten als de mannelijke katjes. Volgens de boekjes (de theorie) valt de bloei van de beuk voornamelijk in de maanden april en mei. Gedurende de vijf jaar dat we deze waarnemingen uitvoeren in het Zoniënwoud, valt de bloei er inderdaad in de laatste week van april of de eerste week van mei. En of er bloei was dit jaar!

Na een jaar zonder bloei (en zonder beukennoten) bleiden dit jaar driekwart van de door ons onderzochte bomen. Dat is iets minder dan in 2002 en 2004, maar dat waren dan ook notoire zaadjaren. Bovendien vonden we de bloempjes op meer dan de helft van de kroon, wat vrij goed is. Voor windbestuivers is het belangrijk dat het niet regent tijdens de bloei, omdat anders het stuifmeel neerslaat. In de periode van de beukenbloei in Zoniënwoud was het droog, dus de bevruchting kan plaatsgevonden hebben. Een zaadjaar zit er dus wel in.

© Beatrijs Van der Aa

Voor de eik start de bloei, eveneens volgens de boekjes, begin mei, net na het uitlopen van de bladeren. En ook de eiken van Meerdaalwoud volgen die boekjes mooi: al een paar jaar begint de bloei telkens in de eerste week van mei. Aangezien eik, net zoals beuk, een windbestuiver is, is ook hier het weer van belang om bevruchting te krijgen. Een gunstige lente voor bestuiving is warm met weinig neerslag, eigenlijk zoals we hem zelf graag hebben. Regen, hagel en sterke wind zijn zeer nadelig tijdens de korte pollenperiode want ze verhinderen de bestuiving. Helaas waren de weergoden de eiken dit jaar niet gunstig gezind. Net nadat de bloei begon, kregen ze af te rekenen met slechte weersomstandigheden en dat was dan ook meteen te merken aan de

bloei. Waar we anders zo'n drie weken lang bloei zien, waren de bloemen dit jaar al na een week verregend. Of die wel heel korte periode genoeg zal zijn om bevruchting te hebben, zullen we moeten afwachten. Positief is dan weer wel dat 81% van de onderzochte eiken effectief bloeiden, en dit, net zoals bij de beuken dit jaar, over meer dan de helft van de kroon. Ter vergelijking: in 2004 bloeiden alle onderzochte eiken over bijna de volledige kroon en hadden we een heel goed zaadjaar.

Hoewel je, vanaf de bloei, op diverse momenten in de loop van het groeiseizoen een schatting kan maken van de te verwachten zaadproductie, zijn we pas zeker van de hoeveelheid en de kwaliteit wanneer het zaad effectief gevallen is. Op dit moment is onze prognose voor 2006: waarschijnlijk staat ons een zaadjaar voor beuk te wachten, voor eik is dit twijfelachtiger en moet de zaak goed opgevolgd worden. De kansen vergroten voor allebei bij een warme zomer, en daar hopen we natuurlijk allemaal op!

Mooie beelden van het ontwaken van het bos zijn te vinden op de website www.inbo.be

Werkgroep Beleid laat van zich horen!

De Vereniging voor Bos in Vlaanderen vzw werkt dagelijks voor een beter bosbeleid. Voor en achter de schermen. In de nieuwe VBV BeleidsFlash kan je tweewekelijks lezen hoe VBV dat doet. We geven een overzicht van wat er beweegt in het Vlaamse bosbeleid en welke standpunten de VBV daarover inneemt.

U kan zich inschrijven op de VBV BeleidsFlash door een mailtje te sturen naar Rik.devreese@vbv.be

**Producent van bos - en
haagplantsoen
inheems en autochtoon
materiaal**

Boomkwekerijen SYLVA
T HAND 10
9950 WAARSCHOOT
TEL: 09 376 75 75
FAX: 09 377 37 37
Email: info@sylva.be
www.sylva.be

SYLVA
CAN HULLE

Doorblader het bos tijdens de 28e Week van het Bos!

De Week van het Bos trekt dit jaar de registers open voor boseducatie naar jongeren én volwassenen. Van 1 tot en met 8 oktober 2006 organiseert het Agentschap voor Natuur en Bos van de Vlaamse overheid, in samenwerking met de Vereniging voor Bos in Vlaanderen vzw (VBV), een wel heel leerrijke Week van het Bos. Het bos herbergt een schat aan informatie, en kennis over bos is van belang voor alle generaties. Weet u waar een eekhoorn nesten maakt of hoeveel sapstromen een boom heeft? Weet u waar FSC voor staat of kan u ons uit het hoofd zeggen hoeveel m³ hout elke Vlaming gemiddeld verbruikt?

Als u het antwoord op deze vragen weet, dan bent u ongetwijfeld een grote bosliefhebber. Maar dan nog hebben we verrassingen voor u in petto tijdens deze Week van het Bos. Als u op bovenstaande vragen het antwoord moest schuldig blijven, dan is een bezoekje aan een Week van het Bos-activiteit broodnodig. Reserveer alvast de week van 1 tem. 8 oktober 2006 in uw agenda.

We tonen het met de Week van het Bos elk jaar opnieuw aan: Vlamingen houden van bossen. Tienduizenden mensen gaan in de herfst wandelen, fietsen of van de stilte genieten in onze bossen. Tientallen organisaties en lokale besturen springen mee op de kar en organiseren tijdens de Week van het Bos één of meerdere activiteiten in en rond het bos. Met meer dan 15 miljoen bosbezoeken per jaar is het bos een favoriete vrijetijdsbestemming.

Tijdens een boswandeling kan je lekker je hoofd leeg maken, ontspannen en wegdroppen. Maar je kunt ook heel wat opsteken van het reilen en zeilen van de fauna en flora, én van het bosbeheer. Waarom worden bomen gekapt? Wat is duurzaam bosbeheer? ...

Meer leren en weten over het bos is belangrijk. Bossen spelen immers een fundamentele rol in onze maatschappij.

Het bos is een net als een dikke turf die je kan doorbladeren, en die een schat aan informatie herbergt. Het is meer dan de moeite om een

kijkje te nemen achter die dikke kافت, achter dat scherm van bomen en struiken om een wonderwereld te ontdekken. Leren over bos doe je al doende, vol bewondering en met het nodige respect. In Vlaanderen zijn heel wat organisaties elke dag bezig met natuur- en milieu-educatie.

Een volledig programma-overzicht vind je vanaf augustus terug op www.weekvanhetbos.be. VBV-leden krijgen een gratis programmakrant bij hun in de bus.

Meer informatie

Tel. 09 264 90 50

E-mail: weekvanhetbos@vbv.be

Wandeling Koppenberg met verhalentocht voor boskids!

WANNEER?

zondag 27 augustus, afspraak om 14u

WAAR?

Koppenberg, Melden (bij Oudenaarde),
afspraak aan de kerk van Nukerke (Maarkedal).
Dat is langs de N60.

VOOR WIE?

Boswandeling voor volwassenen,
aparte verhalentocht voor kinderen.

GIDS?

Guy Cammaert

PRIJS?

3 euro per gezin
VBV-leden gratis

MEER INFO

www.vbv.be of bel 09 264 90 54
(kantooruren)
Surf ook eens naar
www.whosthebos.be

GILBERT VERHOEVEN Bosarchitect ~ Bosconsulent

Wassevendreef 40
NL-4641 DB OSSENDRECHT
T/F: +31-(0)164 672055
Gsm: +31-(0)655 15 12 48
Email: verhoeven.bosbouw@home.nl
www.verhoevenbosbouw.nl

**** U vindt ons vlak over de Nederlandse grens, ten noorden van Antwerpen ****

Film in het Bos 2006

Sinds een paar jaar, telkens op een zwoele zomeravond, organiseert de VBV samen met enkele partners 'Film in het Bos'. En dit op verschillende plaatsen in Vlaanderen, steeds in een prachtig bosdecor.

Dit jaar doen we niet anders, meer zelfs... u kan dit jaar genieten van vijf maal een film in het bos. Of we u ook zwoele zomeravonden kunnen aanbieden, zal alvast niet aan onze filmkeuze liggen.

Het programma ziet er als volgt uit:

- **vrijdag 7 juli:** 'Het levende bos' in Zoersel
- **zaterdag 8 juli:** 'Een luizenleven' in Genk
- **zaterdag 26 augustus:** 'Het levende bos' in het Meerdaalwoud
- **dinsdag 29 augustus:** 'Shrek II' in Buggenhout
- **woensdag 30 augustus:** 'Erik of het kleine insectenboek' in Groenendaal

Onze leden(gezinnen) kunnen gratis naar dit evenement komen. Familieleden en kennissen vragen we een bescheiden bijdrage van 2 €/pp of 5 € voor een gezinsticket.

Ze kunnen natuurlijk ook lid worden van VBV... een kennismakingspakket voor amper 5 € maakt hun lid tot eind 2006. U ziet: wie slim is, wordt lid van VBV dit jaar!

VBV-Ledendag op 26 en 27 augustus!